

Raportul pe 2013 privind progresele înregistrate de Turcia

Rezoluția Parlamentului European din 12 martie 2014 referitoare la Raportul privind evoluția Turciei în 2013 (2013/2945(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere documentul elaborat de serviciile Comisiei intitulat: „Turcia: raport privind evoluția țării în 2013” (SWD(2013)0417),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 16 octombrie 2013, intitulată „Strategia de extindere și principalele provocări 2013-2014” (COM(2013)0700),
 - având în vedere rezoluțiile sale anterioare, în special cea din 10 februarie 2010, referitoare la Raportul din 2009 privind progresele înregistrate de Turcia¹, cea din 9 martie 2011, referitoare la Raportul din 2010 privind progresele înregistrate de Turcia², cea din 29 martie 2012, referitoare la Raportul din 2011 privind progresele înregistrate de Turcia³, cea din 18 aprilie 2013 referitoare la Raportul din 2012 privind progresele înregistrate de Turcia⁴, precum și cea din 13 iunie 2013 referitoare la situația din Turcia⁵,
 - având în vedere Cadrul de negociere cu Turcia din 3 octombrie 2005,
 - având în vedere Decizia 2008/157/CE a Consiliului din 18 februarie 2008 privind principiile, prioritățile și condițiile cuprinse în parteneriatul pentru aderarea Republicii Turcia⁶ („Parteneriatul pentru aderare”), precum și deciziile anterioare ale Consiliului privind parteneriatul pentru aderare din 2001, 2003 și 2006,
 - având în vedere concluziile Consiliului din 14 decembrie 2010, din 5 decembrie 2011, din 11 decembrie 2012, precum și din 25 iunie 2013,
 - având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
 - având în vedere concluziile raportului din 26 noiembrie 2013 al Comisarului pentru drepturile omului din cadrul Consiliului Europei, care a atras atenția asupra comportamentului inadecvat al membrilor forțelor de ordine cu ocazia protestelor din parcul Gezi,
 - având în vedere articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât negocierile de aderare cu Turcia au fost deschise la 3 octombrie 2005, iar începerea acestor negocieri a constituit punctul de plecare al unui proces de durată, cu final deschis, bazat pe o condiționalitate echitabilă și riguroasă și pe angajamentul pe

¹ JO C 341 E, 16.12.2010, p. 59.

² JO C 199 E, 7.7.2012, p. 98.

³ JO C 257 E, 6.9.2013, p. 38.

⁴ Texte adoptate, P7_TA(2013)0184.

⁵ Texte adoptate, P7_TA(2013)0277.

⁶ JO L 51, 26.2.2008, p. 4.

calea reformelor,

- B. întrucât Turcia s-a angajat să îndeplinească criteriile de la Copenhaga, să realizeze reforme adecvate și eficiente, să aibă relațiile de bună vecinătate și să se alinieze treptat cu UE, întrucât aceste eforturi ar trebui considerate ca o oportunitate pentru Turcia de a continua procesul de modernizare,
- C. întrucât UE ar trebui să rămână pentru Turcia referința în materie de reforme;
- D. întrucât respectarea totală a criteriilor de la Copenhaga, precum și capacitatea de integrare a UE, în conformitate cu concluziile Consiliului European din decembrie 2006, reprezintă baza aderării la UE;
- E. întrucât, în concluziile sale din 11 decembrie 2012, Consiliul a aprobat noua abordare adoptată de Comisie referitoare la cadrele de negociere pentru noile țări candidate, care plasează statul de drept în centrul politicii de extindere, și a confirmat poziția centrală în procesul de negociere a capitolului 23 (sistemul judiciar și drepturile fundamentale) și a capitolului 24 (justiție, libertate și securitate), fiind necesar ca aceste capitole să fie abordate încă din primele etape ale negocierilor, pentru a permite stabilirea unor repere clare și un interval de timp suficient pentru modificările legislației și reformele instituționale necesare, instituind astfel referințe solide în privința implementării;
- F. întrucât, în comunicarea sa intitulată „Strategia de extindere și principalele provocări 2013-2014”, Comisia a concluzionat că, datorită economiei sale, locației strategice și rolului regional important, Turcia este un partener strategic pentru UE și constituie o componentă valoroasă a competitivității economice a UE, precum și că, în ultimele 12 luni, au fost realizate importante progrese în ceea ce privește reformele, întrucât Comisia a solicitat continuarea reformelor și promovarea dialogului în întregul spectru politic din Turcia și în societatea turcă în ansamblu,
- G. întrucât Turcia nu a aplicat încă, pentru al optulea an consecutiv, dispozițiile Acordului de asociere CE-Turcia și ale Protocolului adițional la acesta;
- H. întrucât, pentru beneficiul propriu, pentru creșterea stabilității și pentru promovarea unor relații de bună vecinătate, Turcia trebuie să-și intensifice eforturile de soluționare a problemelor bilaterale restante, inclusiv a obligațiilor juridice neîndeplinite și a litigiilor cu vecinii săi imediați legate de granițele terestre și maritime și de spațiul aerian, în conformitate cu prevederile Cartei ONU și cu dreptul internațional;
- I. întrucât Turcia are potențialul de a juca un rol esențial în diversificarea resurselor de energie și a rutelor de tranzit pentru petrol, gaz și energie electrică din țările vecine către UE și întrucât ar fi posibil ca atât Turcia, cât și UE să beneficieze de bogatele resurse energetice regenerabile ale Turciei, pentru a crea o economie sustenabilă, cu emisii de carbon reduse;
- J. întrucât combaterea corupției la toate nivelurile reprezintă un element important al funcționării statului de drept,
- K. întrucât Turcia continuă să fie implicată activ în vecinătatea sa extinsă, fiind un actor regional important,

Un angajament credibil și fundații democratice solide

1. salută Raportul privind evoluția Turciei în 2013 și împărtășește concluzia Comisiei că Turcia este un partener strategic pentru UE și că au fost realizate progrese importante privind reformele în ultimele 12 luni; subliniază importanța și necesitatea stringentă a continuării reformelor pentru a asigura o mai mare responsabilitate și transparență a administrației turce, și a promovării dialogului în întreg spectrul politic și în societate în sens mai larg, în special printr-o implicare corespunzătoare și un proces de capacitate a societății civile, concomitent cu respectarea deplină în practică a drepturilor fundamentale și a statului de drept; reamintește centralitatea în orice democrație a principiului separației puterilor, a statului de drept și a drepturilor fundamentale, și subliniază importanța unui sistem judiciar imparțial și independent pentru un stat cu adevărat democratic;
2. ia act de puterea transformatoare a negocierilor dintre Uniune și Turcia și subliniază importanța unui dialog apropiat și a cooperării dintre Turcia și UE cu privire la procesul de reformă, astfel încât negocierile să poată continua să ofere Turciei o sistem de referință clar și repere credibile; subliniază, așadar, importanța unor negocieri credibile, conduse cu bună credință și bazate pe angajamentul reciproc între Turcia și Uniune, pentru reforme eficiente, care să consolideze fundamentele democratice ale societății turce, să promoveze valorile fundamentale și să producă schimbări pozitive în instituții, în legislație și în mentalitatea societății; salută, prin urmare, deschiderea Capitolului 22;
3. salută semnarea acordului de readmisie între UE și Turcia, precum și inițierea dialogului privind liberalizarea vizelor, la 16 decembrie 2013; subliniază importanța realizării unei înțelegeri comune între Turcia și Uniunea Europeană cu privire la relevanța pentru ambele părți a acordului de readmisie și a foii de parcurs pentru liberalizarea vizelor; solicită, în acest sens, ca UE să ofere asistență tehnică și financiară completă Turciei pentru a aplica acordul de readmisie, și solicită Turciei să realizeze politici adecvate, prin care să se ofere o protecție internațională eficientă a solicitanților de azil și să se asigure respectarea drepturilor omului în cazul migranților; consideră că înființarea Direcției Generale pentru Managementul migrației și aplicarea Legii privind străinii și protecția internațională constituie un prim pas pozitiv în această direcție; reamintește faptul că Turcia este una dintre principalele țări de tranzit pentru migrația nereglementară în UE și subliniază importanța ratificării rapide a acordului de readmisie și a implementării sale efective vizavi de toate statele membre; solicită Turciei să implementeze complet și efectiv actualele acorduri bilaterale de readmisie; subliniază beneficiile clare ale facilitării accesului în UE pentru oamenii de afaceri, cadrele universitare, studenții și reprezentanții societății civile și invită Turcia și Comisia să avanseze în dialog pentru a progresa substanțial în privința liberalizării regimului vizelor;

Îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga

4. își exprimă îngrijorarea profundă pentru recente evoluții din Turcia legate de suspiciuni de corupție la nivel înalt; regretă destituirea procurorilor și ofițerilor de poliție care se ocupau de anchetele inițiale, deoarece acest lucru contravine principiului fundamental al unui sistem judiciar independent și subminează grav șansele unor investigații credibile; regretă prăbușirea încrederii între guvern, sistemul judiciar, poliție și mass-media; solicită insistent Guvernului Turciei, prin urmare, să-și demonstreze angajamentul total pentru principiile democratice și să evite orice ingerință în cercetarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție;

5. reamintește guvernului turc propriul angajament de eradicare a corupției, în special prin punerea în aplicare a majorității recomandărilor din rapoartele de evaluare elaborate în 2005 de Grupul de state împotriva corupției al Consiliului Europei (GRECO); invită guvernul Turciei să asigure buna funcționare a Curții de Conturi, în conformitate cu standardele internaționale aplicabile și să asigure accesul total la rapoartele acesteia, inclusiv la cele privind forțele de securitate, al publicul și al instituțiilor în cauză, și în special Marii Adunări Naționale a Turciei; solicită Turciei să asigure cooperare tuturor ministerelor cu Curtea de Conturi; subliniază încă o dată necesitatea creării unei forțe de poliție judiciară, care să opereze sub autoritate judiciară;
6. subliniază rolul esențial al unui sistem de control și echilibrare pentru orice stat democratic modern și rolul fundamental pe care Marea Adunare Națională a Turciei trebuie să îl joace în centrul sistemului politic al acestei țări, asigurând un cadru pentru dialog și consens la nivelul întregului spectru politic; își exprimă îngrijorarea cu privire la polarizarea politică și lipsa de voință a guvernului și a opoziției de a ajunge la un consens cu privire la reformele esențiale și la elaborarea unei noi Constituții; îndeamnă toți actorii politici, guvernul și opoziția să conlucreze pentru dezvoltarea unei viziuni pluraliste în cadrul instituțiilor de stat și pentru promovarea modernizării și a democratizării statului și societății; subliniază rolul esențial al organizațiilor societății civile și necesitatea unei comunicări adecvate cu populația cu privire la procesul de reformă; solicită majorității politice să implice în mod activ diferitele forțe politice și societatea civilă în procesul de deliberare asupra reformelor relevante și să ia în considerare interesele și punctele lor de vedere într-o manieră incluzivă; subliniază că reformele constituționale trebuie să rămână prioritatea absolută în cadrul procesului de continuare a modernizării și democratizării Turciei;
7. își exprimă îngrijorarea cu privire la acuzațiile de profilare a funcționarilor publici, a poliției și a forțelor de securitate de către autorități, pe baza apartenenței religioase, etnice și politice;
8. subliniază necesitatea realizării unor progrese mai mari în implementarea modificărilor constituționale din 2010, îndeosebi prin adoptarea unor legi privind protecția datelor cu caracter personal și justiția militară, precum și a unor legi care să instituie măsuri de acțiune pozitivă pentru promovarea egalității de gen; subliniază importanța aplicării stricte a modificărilor legislative după adoptarea acestora;
9. felicită Comitetul de conciliere pentru consensul obținut cu privire la cele 60 de amendamente la Constituție și își exprimă îngrijorarea vizavi de suspendarea lucrărilor acestuia și de actuala lipsă de progrese; este ferm convins că elaborarea unei noi Constituții a Turciei ar trebui să continue, întrucât acest lucru este esențial pentru procesul de reformă din această țară; subliniază importanța realizării unui consens, în cadrul procesului de reformă constituțională, privind un sistem eficient de separare a puterilor și o definiție incluzivă a cetățeniei, în vederea elaborării unei Constituții pe deplin democratice, care să garanteze drepturi egale pentru toate persoanele din Turcia; subliniază faptul că Turcia, în calitate de stat membru al Consiliului Europei, ar putea beneficia de un dialog activ cu Comisia de la Veneția cu privire la procesul de reformă constituțională; subliniază faptul că procesul de reformă constituțională ar trebui condus într-un mod transparent și incluziv, cu o participare deplină a societății civile în toate etapele;

10. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la noua lege privind Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor și atrage atenția asupra rolului puternic și central conferit ministrului justiției, care contravine principiului unui sistem judiciar independent ca o condiție necesară pentru un sistem democratic de control și echilibrare pe deplin funcțional; subliniază faptul că normele care reglementează alegerile, componența și funcționarea Consiliului Superior al Judecătorilor și Procurorilor ar trebui să respecte întru totul standardele europene, și invită Guvernul Turciei să se consulte îndeaproape cu Comisia Europeană și Comisia de la Veneția, precum și să revizuiască noua lege cu privire la Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor în conformitate cu recomandările acestor comisii;
11. salută pachetul privind democratizarea prezentat de Guvern la 30 septembrie 2013, și solicită guvernului să îl implementeze rapid și complet, să consulte în mod corespunzător opoziția și organizațiile relevante ale societății civile în elaborarea legislației de implementare și să-și continue eforturile de reformă pentru revizuirea sistemului electoral (inclusiv scăderea pragului electoral de 10 %), precum și pentru incluziunea adecvată a tuturor componentelor societății turce, în vederea consolidării democrației și a unei mai bune reflectări a pluralismului existent în țară; subliniază necesitatea imperioasă a unei legislații cuprinzătoare anti-discriminare și a înființării unui consiliu pentru anti-discriminare și egalitate; invită guvernul, prin urmare, să se asigure că legislația privind infracțiunile motivate de ură oferă protecție tuturor cetățenilor, inclusiv minorităților și LGBTI; încurajează guvernul să ia măsuri imediate de îmbunătățire a drepturilor comunității alevite; invită la mai multe eforturi pentru combaterea discriminării cu care se confruntă minoritatea romă, precum și pentru creșterea capacității de inserție profesională și reducerea ratei de abandon școlar;
12. salută înființarea de noi instituții, și anume instituția Ombudsmanului și Instituția națională a drepturilor omului din Turcia, care au devenit operaționale în 2013, creând astfel mecanisme suplimentare cu ajutorul cărora cetățenii pot solicita protecția drepturilor și libertăților lor fundamentale;
13. regretă profund pierderile de vieți în rândul protestatarilor și al poliției, utilizarea excesivă a forței de către poliție și actele violente ale unor grupuri marginale; consideră că protestele organizate în parcul Gezi reflectă existența unei societăți civile vibrante în Turcia, dar și necesitatea vitală a unui plus de dialog și de reforme, de urgență, cu privire la promovarea valorilor fundamentale; consideră regretabil eșecul evident al instanțelor de a-i incrimina pe toți funcționarii de stat și ofițerii de poliție responsabili de violențele excesive, de pierderile de vieți omenești și de răniții din rândul protestatarilor din parcul Gezi, și salută, prin urmare, anchetele administrative în curs (lansate de Ministerul de Interne), anchetele judiciare și investigațiile Mediatorului legate de plângerile care au urmat evenimentelor din parcul Gezi, ca o nouă oportunitate de a demonstra angajamentul deplin pentru statul de drept și de a-i aduce pe cei responsabili în fața justiției; speră ca investigațiile și anchetele să răspundă întru totul și fără întârziere acestor preocupări; invită Turcia să adopte proceduri de revizuire internă adecvate și să înființeze un organism independent de control pentru examinarea infracțiunilor comise de forțele de poliție; consideră că evenimentele din parcul Gezi reliefează necesitatea unor reforme de anvergură pentru a se garanta respectarea libertății de întrunire; încurajează Ministerul de Interne și poliția să stabilească metode de acțiune cu mai mare reținere în cazul protestelor publice și invită aceste instituții, în special, să nu aresteze și să nu împiedice activitatea personalului medical, a avocaților și a membrilor altor profesii care asigură

drepturile fundamentale ale protestatarilor; își exprimă îngrijorarea în legătură cu măsurile luate împotriva personalului medical, avocaților, universitarilor, studenților și asociațiilor profesionale pe motivul acțiunilor lor non-violente din timpul evenimentelor din parcul Gezi;

14. constată că valul fără precedent de proteste reflectă, de asemenea, aspirațiile legitime ale multor cetățeni turci către o democrație aprofundată; reiterează faptul că, într-un stat democratic, guvernele trebuie să promoveze toleranța și să garanteze libertatea religioasă și de convingeri pentru toți cetățenii; solicită guvernului să respecte pluralitatea și bogăția societății turce;
15. își exprimă îngrijorarea profundă cu privire la reflectarea foarte limitată a evenimentelor din parcul Gezi în mass-media din Turcia, precum și în legătură cu eliberarea din funcție a jurnaliștilor care au criticat reacțiile guvernului față de aceste evenimente; reamintește că libertatea de exprimare și pluralismul media, inclusiv al presei digitale și al rețelelor sociale, se află în centrul valorilor europene, precum și că presa independentă este esențială pentru o societate democratică, întrucât permite cetățenilor să ia parte în mod activ și în cunoștință de cauză la procesele decizionale colective și consolidează astfel democrația; își exprimă îngrijorarea profundă cu privire la noua lege a internetului, care introduce controale excesive și monitorizarea accesului la internet ar putea avea un impact semnificativ asupra libertății de exprimare, jurnalismului de investigație, controlului democratic și accesului internet la informații de diverse orientări politice; subliniază serioasa îngrijorare exprimată de UE și de Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și solicită Guvernului Turciei să revizuiască legislația în conformitate cu standardele europene privind libertatea presei și libertatea de exprimare; își reafirmă îngrijorarea cu privire la faptul că majoritatea mass-media se află în proprietatea și este concentrată în trusturi mari, cu o gamă largă de interese de afaceri, și subliniază proporțiile îngrijorătoare ale fenomenului de autocenzură din partea proprietarilor media și a jurnaliștilor; este preocupat de destituirea jurnaliștilor ca urmare a criticilor pe care le-au adus guvernului; este profund îngrijorat de procedurile utilizate pentru pedepsirea proprietarilor organelor de presă esențiale; își exprimă dubiile cu privire la implicațiile acreditării de către instituțiile de stat, vizând în principal media de opoziție; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la numărul deosebit de mare de jurnaliști aflați în prezent în arest preventiv, lucru care subminează libertatea de exprimare și libertatea mass-mediei, și solicită autorităților judiciare din Turcia să revizuiască și să soluționeze aceste cazuri cât mai curând; evidențiază rolul special pe care îl joacă serviciile publice de media în consolidarea democrației și solicită Guvernului Turciei să asigure independența și viabilitatea serviciilor publice de media conform standardelor europene;
16. își exprimă profunda îngrijorare și nemulțumire față de lipsa unui dialog și a unei consultări veritabile cu privire la proiectul de lege a internetului și proiectul de lege privind Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor, și constată că acest lucru se contrastează categoric cu precedentele cazuri de bună cooperare; este profund îngrijorat de faptul că legea internetului și a legea privind Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor îndepărtează Turcia de calea către îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga, și solicită Guvernului Turciei să se angajeze într-un dialog real și constructiv pe tema celor două legi și a altora viitoare, în special a celor referitoare la media și la sistemul judiciar, precum și să facă tot posibilul pentru a revitaliza procesul de negociere și a demonstra un angajament real pentru perspectiva sa europeană, inclusiv printr-o reformă a legii

internetului și celei privind Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor;

17. își exprimă îngrijorarea cu privire la recente declarații ale prim-ministrului turc vizând extinderea actualei legi privind internetul, mergând până la interzicerea Facebook-ului și a YouTube-ului;
18. ia act de faptul că Delegația ad-hoc a Parlamentului European pentru Observarea proceselor jurnaliștilor din Turcia, înființată în 2011 și menționată în rezoluțiile Parlamentului pe 2011 și 2012 privind evoluția Turciei, și-a prezentat raportul intermediar de activitate în 2013, bazat pe observații factice și își va prezenta raportul final de activitate la 1 aprilie 2014;
19. ia act de preocupările din societatea turcă cu privire la amploarea excesivă a cazului Ergenekon, la deficiențele procedurale și la acuzațiile de utilizare a unor probe lipsite de substanță împotriva acuzaților, care, la fel ca în cazul Sledgehammer, au subminat acceptarea hotărârii; subliniază, încă o dată, în contextul aspectelor menționate mai sus, că în ceea ce privește cazul Uniunii Comunităților Kurdistanului (KCK), trebuie să se demonstreze forța și funcționarea corectă, independentă, imparțială și transparentă a instituțiilor democratice și a sistemului judiciar din Turcia, precum și angajamentul ferm și necondiționat de a respecta drepturile fundamentale; invită Delegația UE la Ankara să monitorizeze îndeaproape evoluțiile viitoare ale acestor cauze, inclusiv eventualele acțiuni în recurs, precum și condițiile de detenție, și să informeze Comisia și Parlamentul în acest sens;
20. atrage atenția cu precădere asupra proceselor lui Füsün Erdoğan și Pinar Selek; consideră că aceste procese constituie o exemplificare a deficiențelor sistemului de justiție al Turciei și își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că acțiunile judiciare împotriva lui Pinar Selek durează de 16 ani; insistă asupra faptului că toate procesele trebuie să se desfășoare într-un mod transparent, cu respectarea statului de drept și asigurând condiții adecvate;
21. își exprimă îngrijorarea cu privire la accentuarea diviziunii culturale din Turcia în ceea ce privește așa-numitele „chestiuni legate de modul de viață”, care creează riscul amestecului autorităților în viețile private ale cetățenilor, astfel cum demonstrează recente declarații privind numărul de copii pe care femeile ar trebui să-i aibă, căminele studentești mixte și vânzarea de alcool.
22. remarcă faptul că implementarea celui de-al treilea pachet de reformă a sistemului judiciar a condus la eliberarea unui număr semnificativ de deținuți și salută cel de-al patrulea pachet de reformă a sistemului judiciar, ca încă un pas important spre un sistem judiciar turc care să fie în conformitate cu standardele și valorile UE; remarcă mai ales: (i) distincția nouă, importantă, între libertatea de exprimare, libertatea presei și libertatea de întrunire și incitarea la violență sau la acte de terorism, (ii) limitarea clasificării elogierii unei infracțiuni sau a unui infractor ca delict la cazurile în care există un pericol clar și iminent la adresa ordinii publice și (iii) restrângerea infracțiunii comise în numele unei organizații, fără a fi un membru al ei, numai la cazul organizațiilor armate;
23. salută inițiativele luate de către Consiliul superior al Judecătorilor și Procurorilor de a susține pregătirea unui număr mare de judecători și procurori în domeniul drepturilor omului și de a promova o înțelegere aprofundată și operațională a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO); ia act de adoptarea Planului de acțiune privind

prevenirea încălcării Convenției europene a drepturilor omului și invită guvernul să asigure punerea în aplicare rapidă și efectivă a acestuia, astfel încât să poată fi soluționate odată pentru totdeauna problemele ridicate în hotărârile Curții în care Turcia a fost găsită vinovată de încălcarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului; încurajează guvernul să continue cu reforme judiciare ambițioase, bazate pe imperativul apărării și promovării drepturilor fundamentale; subliniază, în acest sens, necesitatea reformării în mod prioritar a legii anti-terorism;

24. solicită Turciei să se angajeze în combaterea impunității și să asigure finalizarea cu succes a eforturilor de aderare la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale (CPI);
25. reafirmă importanța deschiderii capitolelor 23 (sistemul judiciar și drepturile fundamentale) și 24 (justiție și afaceri interne) încă din primele etape ale procesului de negociere și închiderea lor numai la sfârșitul acestui proces; subliniază că aceasta este în concordanță cu noua abordare a Comisiei față de țările candidate; reamintește că deschiderea acestor capitole se bazează pe îndeplinirea condițiilor stabilite în contextul reperelor oficiale și subliniază, prin urmare, că informarea Turciei cu privire la aceste puncte oficiale de reper pentru deschiderea capitolelor 23 și 24 ar oferi o foaie de parcurs clară și ar impulsiona procesul de reformă, și, mai ales, ar oferi o ancoră clară pentru procesul de reformă din Turcia, pe baza standardelor europene, în special în privința sistemului judiciar; invită Consiliul, prin urmare, să își reînnoiască eforturile pentru a prezenta elementele de referință oficiale și, în final, după îndeplinirea criteriilor stabilite, pentru a deschide capitolele 23 și 24; invită Turcia să coopereze cât mai mult în acest scop; invită Comisia să promoveze fără întârziere continuarea dialogului și a cooperării cu Turcia în domeniul judiciar și al drepturilor fundamentale, precum și în cel al justiției și afacerilor interne, în cadrul Agendei pozitive;
26. salută decizia Adunării Fundațiilor de a retroceda terenurile mănăstirii istorice Mor Gabriel comunității siriene din Turcia, în conformitate cu angajamentul luat de guvern în pachetul legislativ privind democratizarea; subliniază importanța continuării oferirii unui cadru juridic adecvat pentru restabilirea drepturilor de proprietate ale tuturor comunităților religioase; subliniază importanța continuării procesului de reformă în domeniul libertății de gândire, conștiință și religie, permițând comunităților religioase să obțină personalitate juridică, eliminând toate restricțiile privind formarea, numirea și succesiunea clericilor, respectând hotărârile CEDO și recomandările Comisiei de la Veneția și eliminând toate formele de discriminare sau obstacole bazate pe motive religioase; solicită Guvernului Turciei să ia în considerare cererea comunității aleviților de a recunoaște a „cemevi”-urilor ca lăcașuri de cult cu drepturi depline; subliniază importanța eliminării tuturor obstacolelor din calea redeschiderii rapide a seminarului de la Halki și a utilizării publice a titlului ecleziastic de Patriarh ecumenic; solicită instanței din Yargıtay să-și retragă decizia de convertire a bisericii istorice Hagia Sophia din Trabzon în moschee și să facă demersuri pentru redeschiderea ei imediată ca muzeu;
27. își exprimă susținerea pentru baza de date privind violența împotriva femeilor, pregătită în prezent de către Ministerul Familiei și Politicilor Sociale; solicită completarea legislației existente privind înființarea de adăposturi pentru femeile care sunt victime ale violenței în familie, pentru a include și mecanisme adecvate de monitorizare în cazul în care municipalitățile nu reușesc să creeze astfel de adăposturi; sprijină eforturile depuse de Ministrul pentru Politici familiale și sociale de a înăspri sancțiunile pentru căsătoriile timpurii forțate, fenomen care trebuie eradicat, și îl încurajează să continue în această

direcție; solicită eforturi suplimentare în vederea eradicării „crimelor de onoare”; își reiterează îngrijorarea cu privire la nivelul scăzut al incluziunii sociale și economice a femeilor și al participării femeilor pe piața muncii, în politică și în posturile de conducere din administrație, și încurajează guvernul să adopte măsuri adecvate pentru a promova un rol mai central al femeilor în structura economică și politică a Turciei; invită toate partidele politice să adopte măsuri specifice pentru a încuraja mai mult autonomizarea femeilor în vederea unei participări active în politică; subliniază rolul esențial al educației și formării profesionale în promovarea incluziunii sociale și economice a femeilor, precum și importanța integrării problematicii egalității de gen în procesul legislativ și în aplicarea legilor;

28. susține puternic inițiativa guvernului de a încerca să soluționeze problema kurdă prin negocieri cu PKK, pentru a pune capăt definitiv activităților teroriste ale PKK; salută faptul că educația în limba kurdă este în prezent permisă în școlile private și încurajează guvernul să realizeze reformele necesare în vederea promovării drepturilor sociale, culturale și economice ale comunității kurde, inclusiv prin educație în limba kurdă în școlile publice, pe baza unei consultări adecvate a actorilor relevanți și a opoziției, cu obiectivul general de a facilita o deschidere reală către revendicările pentru drepturi de bază ale tuturor cetățenilor din Turcia; solicită Turciei să semneze Carta pentru limbile regionale și minoritare a Consiliului Europei; își exprimă îngrijorarea cu privire la numărul mare de procese deschise împotriva scriitorilor și jurnaliștilor care scriu despre problema kurdă, precum și cu privire la arestarea mai multor politicieni kurzi, primari și membri ai consiliilor municipale, sindicaliști, avocați, protestatari și apărători ai drepturilor omului, în legătură cu procesul KCK; invită opoziția să sprijine activ negocierile și reformele ca un pas important, în beneficiul întregii societăți turce; solicită autorităților turce și Comisiei să coopereze strâns pentru a decide care dintre programele din cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA) ar putea fi folosite pentru a promova dezvoltarea sustenabilă în sud-est, în cadrul negocierilor capitolului 22;
29. salută implementarea rapidă preconizată a declarației recente de intenții a guvernului turc referitoare la redeschiderea unei școli pentru minoritatea greacă pe insula Gökçeada (Imbros), ceea ce reprezintă un pas înainte în direcția conservării caracterului bicultural al insulelor turcești Gökçeada (Imbros) și Bozcaada (Tenedos), în conformitate cu Rezoluția 1625 (2008) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei; observă, cu toate acestea, că sunt necesare și alte acțiuni pentru a soluționa problemele cu care se confruntă membrii minorității elene, în special în privința drepturilor de proprietate; invită, în acest sens, autoritățile turce, având în vedere numărul tot mai scăzut de membri ai acestei minorități, să încurajeze și să ofere asistență familiilor elene expatriate care doresc să revină pe insulă;
30. consideră că dialogul social și implicarea partenerilor sociali sunt vitale pentru dezvoltarea unei societăți prospere și pluraliste, precum și ca modalitate de a promova incluziunea socială și economică în societate în sens extins; subliniază importanța unor progrese mai importante în domeniul politicii sociale și a ocupării forței de muncă, în special pentru a elimina toate impedimentele din calea funcționării efective și libere a sindicatelor, în special în întreprinderile mici și mijlocii, pentru a stabili o strategie națională privind ocuparea forței de muncă, pentru a rezolva problema muncii nedecarate, pentru a extinde aria de acoperire a mecanismelor de protecție socială și pentru a crește rata de ocupare în rândul femeilor și persoanelor cu dizabilități; ia act de implementarea noii legislații privind drepturile sindicatelor atât în sectorul public, cât și în

cel privat, și solicită Turciei să facă tot posibilul pentru a-și aduce legislația la conformitate cu standardele OIM, îndeosebi dreptul la grevă și dreptul la negocieri colective; subliniază importanța deschiderii capitolului 19 privind politica socială și ocuparea forței de muncă;

Construirea unor relații de bună vecinătate

31. ia act de eforturile continue ale Turciei și Greciei de a-și îmbunătăți relațiile bilaterale, inclusiv prin întruniri bilaterale; consideră regretabil, însă, faptul că amenințarea de *casus belli* făcută de marea Adunare Generală a Turciei la adresa Greciei nu a fost retrasă; solicită insistent guvernului turc să stopeze încălcările repetate ale spațiului aerian și apelor teritoriale elene, și să pună capăt zborurilor aeronavelor militare turcești deasupra insulelor elene;
32. invită guvernul turc să semneze și să ratifice fără întârziere Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS), care face parte din acquis-ul Uniunii, și reamintește legitimitatea deplină a Zonei economice exclusive a Republicii Cipru; invită Turcia să respecte drepturile suverane ale tuturor statelor membre, inclusiv cele legate de explorarea și exploatarea resurselor naturale în teritoriile sau apele aflate sub suveranitatea lor;
33. își reafirmă puternica susținere pentru reunificarea Ciprului, pe baza unei soluții echitabile și viabile pentru ambele comunități, și salută, în acest sens, declarația comună a liderilor celor două comunități privind relansarea discuțiilor asupra reunificării Ciprului și angajamentul ambelor părți pentru o soluționare bazată pe o federație bicomunitară și bizonală cu egalitate politică, precum și faptul că Ciprul, în calitate de membru al ONU și UE, va avea o singură personalitate juridică internațională, o suveranitate unică și o singură cetățenie a Ciprului unit; salută angajamentul ambelor părți de a crea o atmosferă pozitivă, pentru a asigura reușita discuțiilor, și de a lua măsuri care să crească încrederea, pentru a asigura susținerea procesului de negociere; solicită Turciei să sprijine activ negocierile pentru o soluționare echitabilă, globală și viabilă, sub auspiciile Secretarului General al ONU și în conformitate cu rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU; solicită Turciei să înceapă să își retragă forțele din Cipru și să transfere către ONU portul Famagusta, actualmente închis, în conformitate cu Rezoluția 550 (1984) a Consiliului de Securitate al ONU; invită Republica Cipru să deschidă portul Famagusta, sub supravegherea vamală a UE, pentru a promova un climat pozitiv, care să conducă la încheierea cu succes a negocierilor de reunificare în curs și pentru a permite ciprioților turci să-și desfășoare schimburile comerciale într-un mod legal, unanim acceptabil; ia act de propunerile de soluționare a acestor chestiuni transmise de guvernul cipriot;
34. salută declarația comună din 10 decembrie 2013 a primarului Alexis Galanos și a primarului Oktay Kayalp, în care își exprimă sprijinul ferm pentru reunificarea Famagusta;
35. salută decizia Turciei de a permite Comisiei pentru persoane dispărute accesul la o zonă militară închisă din partea de nord a Ciprului și încurajează Turcia să permită acestei comisii accesul la arhivele relevante și la zone militare, pentru exhumare; solicită să se acorde o atenție deosebită activității desfășurate de Comisia pentru persoane dispărute;
36. subliniază importanța unei abordări coerente și globale asupra securității în Mediterana de Est și solicită Turciei să permită desfășurarea dialogului politic dintre UE și NATO,

retrăgându-și vetoul exprimat cu privire la cooperarea UE-NATO care include Ciprul, și solicită, în paralel, Republicii Cipru să renunțe la vetoul împotriva participării Turciei la Agenția Europeană de Apărare;

37. îndeamnă Turcia și Armenia să ajungă la o normalizare a relațiilor dintre ele prin ratificarea, fără condiții prealabile, a protocoalelor privind stabilirea relațiilor diplomatice, prin deschiderea frontierei și prin îmbunătățirea activă a relațiilor lor, având în vedere mai ales cooperarea transfrontalieră și integrarea economică;

Progresul cooperării UE-Turcia

38. regretă refuzul Turciei de a-și îndeplini obligația de a implementa integral și nediscriminatoriu, față de toate statele membre, Protocolul adițional la Acordul de asociere CE-Turcia; reamintește că acest refuz are în continuare repercusiuni profunde asupra procesului de negociere;
39. observă faptul că Turcia continuă să fie al șaselea partener comercial al UE în ordinea mărimii și că UE este cel mai mare partener comercial al Turciei, 38% din totalul schimburilor comerciale ale Turciei efectuându-se cu UE și aproximativ 71 % din investițiile străine directe provenind din UE; salută analiza în curs, efectuată de Comisie, a Uniunii vamale UE-Turcia, care urmărește evaluarea impactului acesteia asupra ambelor părți și a modalităților de actualizare, și îndeamnă Turcia să elimine restricțiile rămase în calea liberei circulații a mărfurilor;
40. consideră că, având în vedere rolul strategic al Turciei ca centru energetic și sursă a unor bogate resurse regenerabile de energie, trebuie luată în considerare o cooperare strânsă între UE și Turcia în domeniul energiei, precum și importanța deschiderii negocierilor capitolului 15 privind energia, pentru a oferi un cadru de reglementare adecvat; subliniază, de asemenea, importanța implicării Turciei în designul politicii energetice a Europei; subliniază faptul că trebuie abordate prioritățile legate de schimbările climatice, energia regenerabilă și eficiența energetică și subliniază, în acest sens, potențialul cooperării între UE și Turcia pe probleme de energie ecologică; solicită Comisiei să prioritizeze finanțarea în favoarea proiectelor legate de energia regenerabilă, rețeaua energetică și interconectivitate în Turcia; solicită Turciei să implementeze total legislația privind evaluările de impact asupra mediului, fără a face nicio excepție pentru proiectele mari;
41. ia act de angajamentul crescut al Turciei în Europa de Sud-est, în special în Bosnia și Herțegovina, și încurajează autoritățile turce să își alinieze pozițiile la politica externă și de securitate comună a UE, să își coordoneze activitățile diplomatice cu VP/ÎR și să consolideze în continuare cooperarea cu statele membre ale UE;
42. salută angajamentul Turciei de a furniza asistență umanitară pentru aproape un milion de refugiați sirieni; solicită Turciei să-și supravegheze îndeaproape frontierele, pentru a preveni intrarea de combatanți și arme în beneficiul grupurilor despre care se știe că sunt implicate în încălcări sistematice ale drepturilor omului sau se opun tranziției democratice din Siria; consideră că UE, Turcia și alți actori internaționali ar trebui să urmărească în mod activ dezvoltarea unei viziuni strategice comune, pentru a avansa imediat o soluție politică și democratică în Siria și pentru a sprijini stabilitatea politică și economică în regiune, având în vedere mai ales Iordania, Libanul, Iranul și Irakul; subliniază, în special, condițiile dificile ale comunității refugiaților alauți sirieni, care au căutat refugiu

la periferia marilor orașe, și solicită Turciei să se asigure că asistența poate ajunge efectiv la aceștia; subliniază importanța asigurării accesului la educație și locuri de muncă pentru populația de refugiați și își exprimă, în același timp, îngrijorarea cu privire la impactul socio-economic al comunităților de refugiați asupra orașelor și satelor aflate în vecinătatea imediată a taberelor de refugiați; solicită Comisiei, statelor membre și comunității internaționale să coopereze îndeaproape cu Turcia pentru acordarea de asistență populației de refugiați;

o

o o

43. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, VP/ÎR, Secretarului General al Consiliului Europei, Președintelui Curții Europene a Drepturilor Omului, guvernelor și parlamentelor statelor membre și Guvernului și Parlamentului Republicii Turcia.